

Saulėtas, vėsus.
Saulė teka 5:45; leidžiasi 8:08.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV.

Library of Congress - Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Rugpjūčio-August 2 d., 1973 m.

Kaina 15c

181

IŠKAMSOS REMIA BREŽNEVO POLITIKA

JAPONIJA - LYGUS PARTNERIS

Tanako pasitarimai Baltuosiuose Rūmuose

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas antradienį pavietė Japonijos ministrų pirmininką Kakuei Tanaką pradėti naują santykių su JA Valstybėmis, kaip lygus partneriai pasulyje. Sveikindamas Tanaką, atvykusį dvi dienas tartin Baltuosiuose Rūmuose, Nixonas viešai pareiškė, kad pasibaigė šių dviejų kraštų santykių, kur JA Valstybės buvo ir didysis brolis, ir vyresnysis partneris.

Kaip abiejų kraštų draugiškumo gestą, prezidentas priėmė kvietimą aplankyti Japoniją arba šiais metais, arba 1974 m. pradžioje.

Taip pat sutarta, kad Japonijos imperatorius Hirohito padarys seniai pageidaujamąjį ceremoninį vizitą JA Valstybėms ateinančių metų pabaigoje. Imperatoriaus lankymosi planas šiais metais buvo atšauktas balandžio mėnesį, atsižvelgiant į ūkinius ir politinius šių kraštų nuomonių skirtumus.

Tanako pirmatakas, Eisaku Sato, 1972 m. lankydamasis prezidento būstinėje San Clemente, buvo pareiškęs, kad prezidento vizitas Japonijoje tuo metu būtų buvęs nepatartinas dėl priešamerikinių nuotaikų. Netrukus po to Nixonas išleido į Pekiną su istorine misija. Japonai buvo nepatenkinti, kad jų nepainformavo iš anksto apie kelionę į Kiniją. Nuo tol jie pradėjo stengtis gerinti santykius su Kinijos vyriausybe.

Tanakai buvo pareikšta visa karinė pagarba, kai jo lėktuvas antradienį privažiavo Baltųjų Rūmų pietinę aikštę.

Prezidentas pareiškė jam, kad Japonija turi būti įskiriama lygiu partneriu bet kurioje politinėse derybose, vesimose tarp JA Valstybių ir Europos. Abi šios valstybės kartu pagamina daugiau kaip 40% viso pasaulio gėrybių.

Nixonas pripažino, kad prekybos reikalai negali būti laikomi "tik JA Valstybės viešom diskutuojant su Europos sąjungininkais. Yra didžiulį svarbą, kad Japonija irgi dalyvautų bei prisidėtų ne kaip filialinis partneris, bet kaip lygus partneris".

Šis dalykas Japonijai yra labai opus. Japonija, neturėdama branduolinių ginklų, bet būdama pramonės milžinas, turi pasikliauti Amerikos teikiama karine apsauga. O amerikiečiai tariai esą laisvi diskriminuoti prieš ją ir nepriklausomai siekti diplomatinių tikslų Azijoje ir Pacifike.

Tanaka atvyko čia pasirošęs reikalausti garantijų, kad Japonijos pramonės ir prekybos galia būtų tinkamai pripažinta, formuluojant JA Valstybių prekybos politiką. Japonija sudaro plačią rinką Amerikos ūkio produktams. Rudenį Tokijoje įvyksiančiose prekybos derybose dalyvauja ir Vakarų Europos bendrosios rinkos valstybės. Tanakas vyriausybę bijo, kad Amerikos ir Europos glaudus bendradarbiavimas ekonominiuose ir politiniuose reikaluose atsilieps Japonijai neigiamai. Užtat prezidentas sveikindamas svečią nūramino.

Japonijos ministras pirmininkas lankysis Čikagoje penktadienio rytą ir pavarakę. Prie Civic Center Plaza ceremonijos bus 11:45 v. r.

IŠ VISO PASAULIO

SALISBURG, Anglija. — Kap. Mark Phillips, princesės Anne sužadėtinis, buvo patekęs į teismą, pakaltinus neatsargiu vairavimu. Teismas jį išteisino, kadangi susidūrimas su kitu automobiliu įvykęs naujai pastatytame kelyje, kurs dar nebuvo išdažytas prasilenkimo linijomis. Kapitono Phillips ir kunigaikštės Anne vestuvės įvyks lapkričio 14 d.

ČIKAGA. — Kriminaliniame teisme, išsokdamas pro langą iš 6 aukšto, nusižudė kažkoks Jamesas Bercheris, 29 metų amžiaus, kaltinamas savo tėvo teštos nužudymu. Bercheris buvo vadinamas "antruoju daktaru Jekyll ir Hyde", ir psichologai negalėjo nustatyti, ar jis buvo sveiko proto, ar buvo beprotis.

ORONO, MAINE. — Maino valstijoje yra gausu gražiausių Atlanto pajūrių ir žaliuojančių miškų bei parkų, o taip pat uodų ir juodųjų muselių. Dabar, kai dauguma chemikalų parazitams naikinti yra uždrausta vartoti, vienas Maine universiteto entomologas Ivan McDaniels daro eksperimentus su kirmėlėmis, vadinamomis planarijais, kurie su dideliu apetitu eda uodų larvas ir muselių perus. Patirta, kad planarijų įveikus tvėnkinyje uodų ir muselių veislė ten sumažėjo 95 nuošimčiais.

ROMA. — Romos priemiestyje esančiame moterų kalėjime prasidėjo kalinių nerimas. Trys dešimtys moterų kalinių naktį praleido pasilipusios ant kalėjimo stogo, o kitos atsisakė nakčiai eiti į savo celes ir pasiliko kalėjime kieme. Kalinės reikalauja baudžamosios teisės reformos ir tarymų laiko sutrumpinimo.

KATMANDU. — Nepalo užsienio reik. ministerija praneša, kad aštuonios ekspedicijos yra įsiregistravusios šį rudenį kopėti į įvairius Himalajų kalnus. Keturių ekspedicijų yra iš Vakarų Europos ir 4 iš Japonijos. Europiečių ekspedicijas sudaro britai, vokiečiai, italai ir ispanai.

Japonų išradimas

TOKIO. — Toyota Motor Co. pranešė kad greitai laiku ši kompanija pradės masinai gaminti ir pardavinėti naujai išrastą elektroninį prietaisą, vadinamą "juodoji dėžutė".

Tas prietaisas kiekvieną kartą automobilį sustabdytą išjungia motorą ir norint pradėti važiuoti motorą vėl įjungia. Tuo būdu, ypač miestuose, kur dėl šviesų tenka dažnai sustoti, bus sutaupyta daug gazolino ir sumažės tarša, kadangi automobiliai ir kitokie motoriniai vežimai labiausiai orą teršia, kai stovi motorams nesustojant.

James Schlesinger
Gynybos sekretorius James Schlesinger klausijamas korespondentų. Vienas sunkiausių jo uždavinių įtikinti NATO sąjungos partnerius, kad jie daugiau išleis gynybos reikalus.

BOSTONE LĖKTUVUI SUDUŽUS

Zuvo 88 žmonės

BOSTONAS. — Delta DC-9 sprausinis lėktuvas, tirštam rūkui esant antradienį, bandydamas nutūpti instrumentų pagalba, atsimušė į cementinę juos atvarą tako gale. Iš 89 skridusių tik vienas šliko gyvas. Išgirdę garsų trenksmą, statybos darbininkai nuryko ir nelaimės vietą ir rado kūnus ir lėktuvo skeveldras išmėtytas per šimtus jardų. Truko 12 minučių, kol gelbėjimo vėžimai tirštame rūke surado sudužusį lėktuvą.

Išlikusio gyvo keleivio apdegė 80% kūno. Ligoninėje jis yra kritiškoje būklėje.

Lėktuvas skrido iš Burlingtono, Vt., nutupė Manchesteryje, N. H., iš ten lėkė į miglos gaudiamą Bostoną. Jame buvo 84 keleiviai ir 5 įgulos.

Artėdamas nutūpti, atsimušė į 4 pėdų aukščio, pusantros pėdos storio juos atvarą tako gale, apsisvertė ir žnektelėjo į žemę. Kai kurios skeveldros nuklėkė į uostą. Sveikas liko vien audegos galas.

Valstijos policija ir tarydotojai griuvėsiuose rado dokumentų, pažymėtų "strateginiai planai NATO ir JAV branduolinių gynybai". Policijos informatoriai pasakė, kad nežinoma, ar popieriai buvo oficialūs kariniai dokumentai, ar jie priklausė kuriam aukštam kariniam pareigūniui, skridusiam lėktuvu.

Federalinės administracijos direktorius F. Howlandas mano, kad pilotas pritaikė nutūpimo taktą. Iš kontrolės bokšto radarai lėktuvą dingę 11:09 minute. Kontrolė maniusi, kad lėktuvas nutūpęs. Gaisro pavojus buvo paskelbtas 11:21 minute.

Skrydžio registratorius, kuris įrašo piloto pokalbį su kontrolės bokštu, buvo rastas ir atiduotas FBI ir saugumo vadybos kvotėjams.

CHICAGO. — Northwestern universiteto Medill vardo žurnalizmo mokykla gavo 2 milijono dolerių — vieną milijoną iš Frank Gannett fondacijos, kitą milijoną iš Ford fondacijos. Gannett yra įsteigęs JAV 53 laikraščius. Medill mokykla teikia įvairius kursus ir seminarus režimatoriams, leidėjams ir reporteriams.

Tikrins Nixono remontus

WASHINGTONAS. — Atstovų rūmų vyriausybės išlaidų pakomitečio pirmininkas pareiškė, kad jis stengsis gauti teismo įsakymą statybos išlaidoms, kurios padarytos išdėdomis gerinant prezidento Nixono namus Floridoje ir Kalifornijoje. Sakoma, kad tam reikalui esą išleista per \$3.5 milijono.

Atstovas J. Brook pareiškė, kad Baltieji Rūmai stengiasi trukdyti pakomitečio tyrinėjimą. O Baltieji Rūmai šį priekaištą neigia. Valstybės kontrolės įstaiga (General Services Administration) sakosi ruošianti galutinį pranešimą apie abiejų namų remontus ir jį paskelbsiant vėliau.

WASHINGTONAS. — Pirmadienį buvo pavogtas iš uždaryto automobilio portfelis su senato Watergate komiteto tardymams reikalingais dokumentais. Portfelis, užantspauduotas Senato antspaudomis, buvo padėtas automobilio bagažinėje, o automobilio vairuotojas studentas Stephen Leopold iš Montrelio, Kanados, tuo metu buvo restorane.

ROMA. — Kuris laikas, kaip čia dingio be pėdsako vienas Amerikos žurnalistas Jack Begon. FBI draugė su Italijos policija ir Interpol (tarptautine policija) pradėjo ieškoti. Esama įtarimo, kad čia yra Mafijos ("Juodosios rankos") darbas, kadangi Jack Begon, kuris trečius metus gyvena Romoje, turėjo surinkęs apšiai žinių apie Mafijos juodus darbus.

MASKVA. — Rusai vėl turės kuo girtis, kaip išradėjai. Tass pranešimu, Kimry kaime, netoli Maskvos, pradėti gaminti elektra šildomi batai. Tokie elektros batarėjėlėmis šildomi batai būsią reikalingi tolimoje šiaurėje, kur tenka dirbti lauke esant temperatūrai iki 58 laipsnių žemiau nulio (Fahrenheitu).

WASHINGTONAS. — Aplinkos Apsaugos Įstaiga (EPA) pradėjo žygius prieš didžiųjų sunkvežimių ir lėktuvų keliama triukšmą. Nustatyta, kad iš 190,000 didžiųjų sunkvežimių tik 10 nuošimtis turi triukšmui mažinti reikalingus prietaisus. Tas pats su aviacija, kur dėl 2,000 sprausminių lėktuvų keliama triukšmo turi nukentėti 16 milijonų arčiau prie aerodromų gyvenančių žmonių ausys.

Prince Sihanouk

Kambodijoje vyksta kova, kurios pagrindiniai vadai yra princas Sihanoukas, kairėje ir dabartinis prezidentas Lon Nol. Sihanoukas gyvena egziliu, Kinijoje ir žada, sugrįžęs į valdžią, Lon Nola pakart

Lon Nol

RUSAI NENORI LEISTI ŽMONĖMS LAISVAI PASIKEISTI IDĖJOMIS

Brežnevas buvo sušaukęs rytų Europos vadus į Jaltą platesnėms informacijoms

MASKVA, Rusija. — Sovietų Sąjungos komunistų partijos pirmasis sekretorius buvo sušaukęs rytų Europos valstybių vadus į Jaltą, kad galėtų informuoti apie birželio mėnesį vykusius pasitarimus tarp JAV prezidento Niksono ir Brežnevo. Chicago Tribune korespondentas Michael McGuire praneša, kad visi rytų Europos valstybes valdantieji komunistų partijos vadai pritaria Brežnevo vestai politikai.

Kanada spekuliuoja JAV supirkta mėsa

TORONTO. — Amerikos Mėsos Instituto pranešimu. Kanados mėsininkai supirkinėja JAV mėsinius gyvulius, Kanadoj juos skerdžia ir kaip steikus bei kitokią brangią mėsą aukštomis kainomis parduoda amerikiečiams. To paties instituto žiniomis, pačioje Amerikoje mėsos turguje sparčiai plinta "juodoji rinka".

Kanadiečiai mėsinius gyvulius superka Iowa ir Nabaska valstijose ir kitur, net Texas valstijoje.

Mėsos pakuotojų sąjunga Vakaruose nusiskundžia, kad tenai mėsa plačiai superka japonai, mokėdami aukštas kainas, bet japonai tos mėsos Amerikoje nebeparduoda, o išleidžia Japonijoje, kur gauna iki \$14 svarui. Amerikos Mėsos Institutas dėl viso to kaltina prezidento įvestą mėsos kainų kontrolę, ypač tos kontrolės ketvirtąją fazę.

Neramumai Čileje

SANTIAGO, Čilė. — Pranešama apie susišaudymą tarp streikuojančių sunkvežimių šoferių ir prezidento Salvador Allende kairiųjų šalininkų bei dinamito bombų sproginėjimų įvairiose Čilės vietose. Susišaudymas įvyko atvirame lauke, kur streikuojantieji laiko apsupę 500 sunkvežimių.

Vienas tokių dinamitu bombardavimų sugadino svarbiausią geležinkelio arteriją tarp Santiago ir Valparaiso, Čilės svarbiausio pajūrių miesto. Abiejuose miestuose suvaržytas gazolino pardavimas, o kviečių, vaisių ir daržovių atsargos visiškai baigiasi.

Eilė kitų organizacijų ir žemės ūkio darbininkai, net kelios profesionalų grupės žada dėtis prie streikuojančių, jei nebus greitai laiku surasta Čilės politinės padėties išsprendimo.

Sargas užmuštas, įkaitai laisvi

LEAVENWORTH, Kan. — Du federalinio kalėjimo kaliniai paleido paskutinius tris įkaitus, baigdami vienos dienos smurtą, ryšium su kuriuo nužudytas vienas kalėjimo sargas. Ketvirtasis įkaitas buvo paleistas anksčiau, nieko pikta jam nepadarius.

Kalėjimo viršininkas pradėjo svarstyti skundus su tuzinu kalinių. Diskusijose dalyvauja ir vienas laikraštinių, nes kaliniai reikalavo, kad būtų kas nors iš šalies, kuriuo jie galėtų pasitikėti.

Jaltos buvo pakviesti dabartinės Čekoslovakijos, Bulgarijos, Vengrijos, Lenkijos, Rumunijos, Rytų Vokietijos ir Mongolijos vadai. Jie išklaušė komunistų partijos sekretoriaus pranešimą ir vienbalsiai pritarė Brežnevo pasirašytoms sutartims. Korespondentas praneša, kad ypatingas sukvietusių dėmesys buvo kreipiamas į susitarimą nevaruoti atominių ginklų Europos konfliktams spręsti. Brežnevui pavyko įtikinti suvažiavusių valstybių vadus, kad reikia sumažinti karo jėgas visoje Europoje. Suvažiavusieji patarė kreipti didelį dėmesį į artėjančią Vienos konferenciją, kurioje turės būti padaryti nutarimai, liečiantieji konkretų karo jėgų sumažinimą abiejose geležinės uždangos pusėse.

Tuo tarpu Maskvoje prezidentas N. Podgornys patarė visiems būti labai budriems. Jis pasakė sovietų spaudos atstovams, kad pasaulis niekad dar nebuvo taip arti nuolatinės ir pastovios taikos, kaip jis yra šiandien. Bet jis pastebėjo, kad dar teks nugalėti visą eilę labai didelių sunkumų. Tolimesnis kelias į taiką, bus kovos kelias. Jis patarė visą laiką labai atidžiai sekti "reakcines jėgas", kad jos nesukliudytų pasaulio taikos. Podgornys nepaisikino, ką jis vadino "reakcinėmis jėgomis". Yra pagrindo manyti, kad jis turėjo galvoje pačioje komunistų partijoje galvą keliančią opoziciją, kuri buvo priešinga Brežnevo pradėti ir politinio biuro daugumos aprobuotai politikai.

Oficialus sovietų valdžios pranešimas, sako korespondentas, baigiamas patarimu sušaukti valstybės galvų konferenciją tuojau po planuojamos Vienos konferencijos. Vienoje gali būti diskusijų ir nesutarimų, kuriuos tuojau turėtų išlyginti sušaukta valstybės galvų konferencija. Rusai mano, kad valstybės galvos galėtų išspręsti tuos klausimus greičiau ir naučiau, įteigiant suvažiavusiems ministeriams ir patarėjams nepavyktų susitarti.

Komunistai planuoja suvienyti Vokietiją

VARSUVA. — Lenkų politologas ir istorikas prof. Pasturak savo knygoje "Vokietijos padalinimas ir sujungimas keturių didžiųjų užs. politikojų" rašo, kad "Vokietijos vėl suvienijimas "socialistiniame ženkle" ilgesnėje ateityje yra neišvengiamas". Dabartinę padėtį, tai yra siena tarp FDR ir DDR (Federalinė Vokietijos Respublika ir Vokietijos Liaudies Respublika) esanti siena tarp dviejų pasaulių — tarp kapitalizmo ir socializmo, tarp NATO ir Varšuvos Pakto.

KANADOS TEATRAS RYTŲ EUROPOJE

Vakarų pasaulio teatro grupės retai telanko sovietinio bloko krastus, o iš šiaurės Amerikos, tai beveik negirdėtas dalykas. Tačiau Sovietų Sąjungos ir Kanados kultūrinio mainų dėka Stratfordo Šekspyro (Shakespeare) festivalio trupė vadovaujama režisieriaus ir aktorius William Hutt, š. m. vasario mėn 20–25 d. gastroliaus Maskvoje ir kovo mėn. 1–5 d. Leningrade. Prieš tai pasirodė Lenkijoje: vasario mėn. 7–10 d. Varšuvoje ir vasario mėn. 13–14 d. Krokuvoje. Vaidinta Šekspyro tragedija Karalius Lyras ir komedija Užsispyrėlis tramdymas.

Stratfordo Šekspyro festivalio trupė, įsteigta prieš 21 metus garsaus anglų režisieriaus Tyrone Guthrie, yra sėkmingiausia šekspyrinio teatro puoselėtoja Naujajame pasaulyje. Per tuos 21 metus trupė išugdė puikius aktorius ir režisierius, šiandien jau pagarsėjusius visame pasaulyje. 1963 metais Guthrie įsteigė dar vieną šekspyrinio teatro trupę Minneapolyje, tačiau jos pasiekimas nėra taip visokeriopai sėkmingas, kaip Stratfordo, nors abi trupės dalinasi režisieriais ir aktoriais. Naujų vilčių kelia Shaw festivalio trupė savo naujajame teatre Niagara on the Lake Ontarijo provincijoje, kuri save kildina iš bandymo pamėgdžioti Stratfordą.

Šią vasarą aplankiau tuos tris teatrus. Kiek ilgiau išsikabinėjau su William Hutt, vaidinančiu Stratfordo trupėje nuo pirmo sezono 1953 metais režisuojančiu nuo 1968 metų, vaidinančiu Anglijos ir New Yorko scenose ir Karalių Lyrą Rytų Europos gastrolėse. Ottawos universiteto pagerbtu garbės daktaro laipsniu ir dabartiniu festivalio meno vadovu padėjęju (associate director). Taip pat mintimis pasidalinu su festivalio pastatymų vadovu John Hayes, Stratfordo trupės irgi nuo pirmo sezono ir apkeliaujusio Rytų Europos teatrus, sudarant sąlygas gastrolėms.

— Pone Hayes, kodėl pasirinkote gastrolėms Rytų Europą?

— Kanada ir Sovietų Sąjunga turi kultūrinį mainų programą. O tai mums buvo puiki proga nuvykti Sovietų Sąjungon. Kadangi Lenkijoje teatro gyvenimas yra toks gyvas, mes apsilankėme tenai. Toje pačioje septynių savačių kelionėje vaidinome Danijoje ir Olandijoje. Visur būvome nuostabiai sutikti, ypač Lenkijoje. Aš pats gastrolėse nedalyvauju. Prieš tai buvau nuvykęs sutvarkyti techniškus reikalus.

— Ar Sovietų Sąjungoje radote senas techniškas priemones, kaip apšvietimą, akustiką ir t. t., patenkinamai pažangias pagal vakariečių reikalavimus?

— Ne. Buvau nustebęs, kad Maskvos meno teatras yra tiek daug atsilikęs nuo mūsų techniškoje dalykuose. Visas priemonės vežėme su savim iš Kanados. Maskvoje vaidinimo metu buvo daromas rusiškas vertimas per ausines, iš kurių skverbiantys garsai trukdė aktoriams vaidinti.

— Kaip Jūs buvotė sutikti Rytų Europoje?

— Tegul į tai atsako William Hutt, kuris pats ten vaidino.

— Maskvoje po Karaliaus Lyrą publika plojo 10 minučių. Lenkijoje mes buvome šilčiausiai sutikti. Varšuvos valstybinis teatras mums specialiai parodė savo statomų veikalų ištraukas.

— Man teko skaityti, atsiliepiamus apie Jūsų gastroles penjėju (associate director). Taip pat mintimis pasidalinu su festivalio pastatymų vadovu ir kolegiski. Sovietinėje spau-

William Hutt ir Elizabeth Shepherd "Karaliuje Lyras"

doje atsiliepiamai buvo šykštūs ir itin oficialūs.

— Taip Sovietų teatralai stengėsi per daug mus įtikinti, kad jie patenkinti savo padėtim ir daro pažangą. Jie per daug viską ima oficialiai. Tai pastebėjau jų Čechovo žuvėdros pastatyme, kurį mačiau Maskvoje. Aš matau Čechovą daugiau humoro ir gyvybės Gal būt, reikalinga turėti tam tikrą objektyvumą, išnešant už tautinių ribų, kad pajustum autentiškumą. Tačiau rusų statomas šekspyras man patiko.

— Jūs daug prisidėjote prie rusų dramų išpopuliarinimo šiaurės Amerikoje, vaidindamas ir režisuodamas Čechovo, Gogolio, Turgenjevo veikalus. Kodėl Rusijon nenuežėte rusiškos dramos?

— Sunku drįsti iš užsienio vežti vaidinti į gimtąjį kraštą. Galvojau apie Dostojevskio Nusikaltimo ir bausmės inscenizavimą. Tačiau dėl įvairių priežasčių buvo ribotasi šekspyrų.

— Koks Jūsų įspūdis apie Rytų Europos teatro gyvenimą?

— Mane nustebino žmonių susidomėjimas teatru. Rytų Europoje teatrai pilni publikos ir sunku gauti bilietų. O tokiam New Yorke pusė teatrų apytuščiai.

— Ar kartais rytų europiečiai neina į teatrą išreikšti savo nusivylimo žabojančia sistema jų taip dažnuose alegoriškuose vaidinimuose?

— Be abejo tai viena iš priežasčių, bet iš tikrųjų jie mėgsta teatrą. Tai aš pastebėjau Lenkijoje. Norėčiau nuvykti su savo trupe Čekoslovakijon, Vengrijon, Ukrainon, Lietuvon...

— Jei kas iš teatrų pabėgtų iš Rytų Europos, ar jis gautų vietą Stratforde?

— Pirmučiausia jis turėtų

DABARTIES NAUJOVES

SKAUSMO PASALINIMAS

I viena Illinoiso universiteto klinika Čikagoje atgabendą jauną vyrą su nepakendimais skausmais. Sautuvo šūvis buvo su sudraskę jam ranką. Atrodė esant neišvengiama jam nuplauti. Tačiau gydymui pasirinktas kelias: ilaidus prokaino preparatą į simpatingio nervo sistemą ties kaklu, pacientas nebejautė skausmo. Nors ranka liko nejudanti, bet vyras bent galėjo į ją pasilaikyti nuplautą.

Pasak vienos studijos, JA Valstybėse esama šiuo metų apie 20 skausmo gydomųjų klinikų. Daugumas jų įsteigtos pastarųjų kelerių metų būryje. Kasmet jose gydoma art 10,000 ligonių. I šią naują nušizūrę Mainzo anestetikai pasi-

būti geras aktorius ir mokėti anglų kalbą. Jei aš pabėgiau i Sovietų Sąjungą, aš irgi turėčiau mokėti rusiskai, kad ten galėčiau vaidinti.

— Menininkai bėga tik i vieną pusę. Mano žiniomis tik vienas Paul Robeson pabėgo iš Amerikos i Rusiją ir ten buvo puikiai sutiktas, nors rusiskai nekalbėjo.

— Jis buvo dainininkas, kuris vis vien ten nepritapo ir vėliau grįžo Amerikon. Aš vertinu normalius menininkų pasikeitimus patirtim, žiniomis, planais. Čia Stratforde pas mus du mėnesius praleido iš Lenkijos pabėgęs Slawomir Mrozek, kuris čia parašė Vaclovo vaidinimą ir prisidėjo prie jo pastatymo. Mielai vykčiau Lenkijon ar kur kitur Rytų Europon su paskaitomis. Juk visų mūsų tikslas yra per teatrą praturtinti žmogų.

— Iš Sovietų Sąjungos išsilaisvinęs poetas Josif Brodsky yra pasakęs, jog Sovietų Sąjungoje menininkas kontroliuojamas, o Vakaruose ignoruojamas. Kas svarbiau menininkui?

Mūsų kelionė i Rytų Europą parodė, kad ideologinės tvoros grūva prieš žmonių atvirumą, kai menas triumfuoja. Aš pats niekuomet nežinau i ideologines tvoras. Buvo metai būti Rytų Europoje ir tikėjosi, kad mes vieni kitus dažniau aplankysime.

Saulius Simolūnas

ryžę steigti pirmąjį skausmo klinika Vokietijoje.

I šias klinikas aplamai kreipiasi pacientai, metų metus kenčiantys skausmus. Joks gydymas negali jiems padėti. Norint atsikratyti skausmų, paskutinis išėjimas yra kreiptis i specialias klinikas, kur skausmą siunčiamuosius nervus užblokuoja arba numarina. Tačiau reikia sutikti su nuomone, kad šiuo būdu ne pati liga gydoma, o tik pašalinamas jos simptomas — puolatinis skausmų jutimas. Žinoma, daktarams svarbu nustatyti prieš pradedant gydyti, kad skausmas kyla dėl kurio nors "kūno sutrikimo", o ne dėl savitaigos, autosugestijos.

Skausmo pašalinimas specialiose klinikose turi savo kriterijus ir priešininkus, kaip ir kiekvienas kitas medicinos menas. Šiam skausmo šalinimo būdui priklauso, kad jis nesąs gydymas iš pagrindų, o tik lengvas "apėjimas", nesiskaitantis su būtinumu nustatyti tikrą diagnozę ir tada gydyti pačią ligos priežastį. Anestetikai visiškai sutinka su ta nuomone, bet jiems yra daug svarbiau pasiekti gerų rezultatų — padėti kenčiančiam žmogui. "Ka mes darome, daugiausia tik pakeičiame skausmą jutimo laidų apmarinimu", — sako Dr. Alonas Winnie, Čikagos skausmo klinikos vedėjas. "Mūsų gydymieji pacientai negali justi nei šalčio nei šilumos, nei kitų pojūčių operuotose vietose. Bet 99 procentai jų sutinka vėliau gyventi su aparatais įsijū laidais, nekaip kentęti skausmą".

Koks yra likimas tų šimtų tikstančių pacientų, kurie negauna jiems reikalingos pagal-

bos skausmams sumažinti, geriausiai apibūdina Dr. Johnas Bonica, žymus šios srities specialistas ir Seattle skausmo klinikos vedėjas: "Kai kurie iš jų ima vartoti narkotikus, kiti turi išgyventi nereikalingų operacijų, o dar kiti baigia savižudybę. Visa tai sudaro didelę žmogaus gyvenimo dalį".

Kaip sunku yra rasti skausmo priežastį, rodo vieno naujorkiško pavyzdys. Šiam vyrui nepaprastai skaudėdavo galvą reguliariai tris dienas metuose, būtent per Kalėdas, per Naujuosius Metus ir Padėkos dieną lapkričio mėnesį. Gydytojai iš savo paciento gyvenimo išsiaiškino šiuos tris būdingus ir atskirtojančius dalykus tomis dienomis: 1. jis valgydavo ir gerdavo per daug, 2. uošvėnė atvykdavo vizito, 3. valgydavo kalakutą. Po kelerių metų trukusių tyrimų pasisekė nustatyti "kalutininką" esant kalakutą ir uošvėnė, kurių pacientui teko atsisakyti. R. O.

3 SKENDUOLIAI ATPAZINTI

ČIKAGA. — Apskrities lavoninėje buvo atpažinti trys jaunikliai, kurie sekmadienio naktyje apie 1 val. nuskendo Čikagos upėje prie LaSalle gatvės tilto. Jie yra Joseph White 18 metų, Richard Briever 19 ir Frank Sagadin 19 metų amžiaus.

LaSalle tilto sargas paliudijo matęs, kai tie trys jauni vyrai, maža valtele plaukdami, linksmiai dainavo, juokavo ir šukavo, bet staiga, vienam atsisotus ir valtelei apvirtus, sukrito į vandenį, bandė plaukti, bet greit nugrimzdė. Valtele buvusį maža, vos 4 pėdų ir tik vienam asmeniui.

PIRKITE JŲ. AUPYMO BONUS

PERDAUG X SPINDULIŲ GALI SUKELTI VĖŽĮ

ČIKAGA. — Dū Čikagos universiteto tyrinėtojai Dr. Leslie DeGrootas ir Dr. Edwardas Paloyanas pastebėjo, kad alarmuojamai didelis nuosimtis žmonių, kada nors X spinduliais gydyti nuo vėžio spuogu, arba tonsilicito, apserga tyroidinės liaukos arba "Adomo obuolio", vienu žodžiu gerklių vėžiu.

Nustatyta, kad vėžio votis pradeda reikštis net 30 metų praėjus nuo X radiacijos. Kadaiše plačiai praktikuotas X švitinimas nuo minėtų negeročių, bet pajutusi, kad turi ką bendro su tyroidinės liaukos votimis, buvo veik nebepraktinamas. Dabar šio universiteto ligoninėje nustatyta, kad du trečdaliai ta liga sergančiųjų yra kada nors (net vaikai būdami) buvę X spinduliais gydyti nuo minėtų negeročių. Tokie pacientai, atvykę i ligoninę, nusiskundę kokių nors auglių sprande, užkimusiu balsu, su kumu nuryti maistą ir pan.

"Reikia pasistengti atkreipti daktarų ir publikos dėmesį i tą negerovę. Visi asmenys, kurie yra gydyti X spinduliais net vaikais tebebūdami, turi būti išegzaminuoti, ar neturi nenormalumų gerkleje, rašo daktaras DeGrootas ir Paloyanas AMA žurnale.

STUTTE KASCHER
NAUJIENAS
— TIKRŲ KALBŲ
Lietuvių, baltų, lenkų ir rusų kalbų
ir programų mokymas
NAUJIENOS

"NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS YRA RAKSTIS JU AKYSE

DEDES SERNO GYVENIMO BRUOZAI

IRA GERIAUSIA DOVANA

Vytiesmei Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dede Serna asmeniskai pazino, skaitę jo straipsnius, knygas ir klausęsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dede Serno gyvenimą. Jie bus juo nu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražius istorijus. Naujai atvykęs lietuviai gautų žiemos ar vasaros pasiskaitymams nuopukti Antano Rūkų parašytą Vieniso žmogaus gyvenimą — Dede Serno gyvenimo bruožus. Jie pradžius kiekvieną, kas ji ašimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rasytojo Antano Rūkų lengvas, vaizdus, gražia literatūrinę formą pasakojimas duos puogios susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta. ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis Serno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

UAGRAMA "NAUJIENŲ ADMINISTRACIJOJE

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, be mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygelę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2. Knygelę jums bus pasiūsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiumtimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Now U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). Bonds are redeemed if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.
Now Bonds mature in less than six years.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

Detroito naujienos

Lietuvių kambarys Wayne State universitete

Detroito lietuviai pasiryžo išpuošti lietuviškais motyvais vieną Wayne State universiteto auditoriją. Speech and Language naujame pastate bus išpuošti 24 tautybių kambariai. Lietuviai sudarė tam reikalui komitetą, liepos mėn. 10 d. įtek universiteto viceprezidentui Richardui Strichartzui pradinį įmokėjimą — \$5,000 ir išsirin-ko labiausiai patinkamą kambarį — nr. 288. Tas kambarys yra Speech and Language pastato antrame aukšte, ir prie jo durų jau kabo lentelė — Lithuanian Room.

Pagal universiteto norą, lietuviško kambario Wayne State Universitete komitetas turi būti sudarytas iš 15 arba daugiau asmenų. Šiuo metu į mūsų komitetą įeina šie asmenys:

Jurgis Mikaila — pirm., Stefa Kaunelienė — vicipirm., Viktorija Norvilaitė — sekr. angl. k., Antanas Sukauskas — išd., Vytautas Kutkus — inform. reik., Vytautas Rauckys, Birutė Rauckienė, Jurgis Baublys, Vacys Urbonas, Dalia Augūnienė, Stasys Račiukaitis, Edvardas Vasiliauskas, Rožė Bylaitienė, Vincas Tamošiūnas, Rožė Ražauskienė, Antanas Grinius, Martynas Stonys, Algirdas Vaitiekaitis, Mirga Michaels (Motuzaitė), Audronė Vaitiekaitytė.

Komiteto nariai pasiskirstė į 3 grupes: informacijos, finansų telkimo ir menininkų. Tos trys grupės savaime sudaro tris komisijas, kurios su noru ir pamėgimu dirbs savo srities darbe. Jau sudaryta ir kambario puošimo projekto konkursui skelbti komisija. Vėliau bus suformuota iš pačių žymiausių lietuvių dailininkų ir architektų projekto vertinimo ir atrinkimo komisija.

Turime aktyvią Finansų telkimo komisiją, kuriai vadovauja Vytautas Rauckys. Tik keliolikos aukotojų šimtininkų ir Vytauto Rauckio sumanumo ir dosnumo dėka mes galėjome įmokėti universitetui \$5,000 ir gauti kambarį. Dabar jis organizuoja didelę loteriją, kurioje bus galima laimėti naują (Firebird) automobilį, spalvotos televizijos aparatą ir brangų radijo prietaisą. Tiems daiktams pirkti jau sudėta pakankama suma.

pinigų. Už tai padėkime Vyt. Rauckiui, Vaciumi Urbonui, Stasiui Račiukaičiui, DLOC ir Lietuvių kultūros klubui. Loterijos bilietai bus po 50 centų. Didesnioji dalis bilietų bus bandoma išplatinti amerikiečių tarpe.

Lietuvių kambarys Wayne State universitete bus lankomas tūkstančių studentų ir profesorų, garsins Lietuvos ir lietuvių vardą ir primins dabartinę gaudžią Lietuvos būklę. Visi mes galime tam reikalui piniginio ir laiku įmokėjimo savo dalį. Aukos priima visi lietuviškojo kambario Wayne State universitete komiteto nariai.

Aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių.

Lietuvių kambariui Wayne State universitete aukotojų sąrašas

Petras Pajogus 100, Antanas ir Bronė Sukauskai 100, Algirdas ir Regina Vaitiekaičiai 100, Stenly Bartkus 100, Ignas ir Stefania Kauneliai 100, Vacys ir Stasė Urbonai 100, Feliksas Blauidys 10, Victor ir Betty Rauckiai 500, Jurgis ir Elena Baubliai 100, American Lithuanian Voice Inc. 100 Cesis ir Ona Sadeikiai 100, Petras Dalinis 100, Vytautas ir Emilija Kutkai 100, Jurgis ir Marija Mikailai 100, Joseph Briedis 50, Stasys ir Elena Račiukaitis 100, Mykolas Vitkus 100, Antanas Kakanaukas 25, Jonas ir Antanina Jonynai 100, A. P. Detroit 10, Marijonas ir Nijolė Snapsciai 25, Committee for Lith. Room at Wayne St. Uty 312, Rev. Anderson 5, Detr. Liet. Kult. Klubas ir St. Butkaus Saul. 275, Jonas Butkus 100, Detroito Liet. Organizacijų Centras 400, Liudas Grunovas 100.

Vilniaus minėjimas

Šie metai yra Vilniaus metai. Detroito susibūrė visos organizacijos, kad surengtų Vilniaus 650 metų įkūrimo sukakties minėjimą, kuris įvyks spalio mėn. 7 d. Lietuvių namuose. Ta proga bus atnaušaujamos šv. Petro bažnyčioje pamaldos už Vilniaus krašto lietuvius, mirusius ir nukankintus.

Mirusieji

— Liepos mėn. 12 d. Detroito mirė Jurgis Vaškevičius. Buvo

JONAS RIMŠA "MARGOT" (Tapyba) Čiurlionio galerijos Kūrinų Fondo nuosavybė

Graikijoje rinko pasaulio karalaite

Rašo DAN KURAITIS

Ano šeštadienio vakarą Atėnuose, graikų sostinėje, buvo renkama viso pasaulio graikų karalaite. Visi turėjome progos televizijoje pamatyti, kaip buvo renkama gražiausioji šių dienų pasaulio moteris. Man buvo įdomiau negu daugumai, nes aš esu buvęs Graikijoje ir du kartus esu klausęs operos tame pačiame Atėnų teatre.

Reikia neužmiršti, jog tai yra pats seniausias kultūringo pasaulio teatras. Jis neturi stogo ir neturi patogių kėdžių, kurias mes turime operos teatruose. Yra tik didelė scena ir akmeninės kėdės 5,000 žiūrovų. Viskas statyta prieš tris tūkstančius metų, kai Graikija buvo pats didžiausias pasaulio kultūros centras, o Atėnai buvo to centro židinyje. Atėnai turėjo įdomiausių poetus ir vaidintojus. Jie turėjo protingiausių įstatymų leidėjų ir gabius karo vadus. Atėnuose gyveno patys giliausi filosofai,

pašarvotas Yolandos Baužienės laidotuvių koplyčioje. J. Vaškevičius buvo gimęs 1887 met. Lietuvoje, Panemunės mieste. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis Kalnų Alyvų kapinėse Detroito. Liko nuliūdime žmona Ona, sūnus, duktė, mirtis ir kiti gimines.

— Liepos mėn. 23 d. Detroito mirė Juozas Džarbutas, sulaukęs 83 m. amžiaus, gimęs Lietuvoje. Buvo pašarvotas Yolandos Baužienės laidotuvių koplyčioje. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis Holy Sepulchre kapinėse.

— Detroito visuomenininkas, žurnalistas Alfonsas Nakas su žmona Brone ir dukra Vida atostogas praleido kelionėje. Vaznė po plačiąją Kanadą. Buvo net į Britų Kolumbiją nuvažiavęs). Kaip jis pats sako, mėgstas tolimas keliones keliauti, pamatyti kraštą, į kurį mažai kas tenkeliauja.

— Sportininkų kelionei į Europą reikia visuomenės paramos. Detroito šiam kilniam reikalui aukas priima Vacys Urbonas. Jei kas nori paaukoti, prašome kreiptis tel. KE 7-9642.

— Detroito Lietuvių Organizacijų Centras iš suruosto pavergtųjų tautų festivalio pelną paskirstė šiaip: Tautos Fondui \$500, Lietuvių kambariui Wayne State universitete \$400, sportininkų ičvykai į Europą \$100, šaulių kanklių būreliui \$100, Windoro "Aušros" kvartetai \$75, Vilniaus miesto 650 m. jubiliejaus leidiniui, Naujienoms, Draugui, Dirvai, Radijo klubui, R. Valatkos radijo valandai po \$20.

Šiuose renginiuose vyravo prancūzų kalba, bet Graikijoje tos kalbos nesigirdi. Daugelis manė, kad Graikijoje bus užgirsta ir rusų kalba, bet ir jos balso ten nebuvo. Šiandien tarp tautinė kalba pasidarė anglų kalba, kuria mes čia kalbame. Kiekvieną metų anglų kalba vis labiau plinta ir žmonėms lengviau ja susikalbėti.

Mums malonu, kad Ameriką tapo laisvų tautų vadovu. Prieš 400 metų europiečiai, negalėdami apsigėsti įvairios laisvės varžymų, atplaukė Ameriką ir čia padėjo pamatus pagristus žmogaus teisėmis ir laisve. Pasirodo, kad laisvė yra pats svarbiausias ekonominio ir kitokio gyvenimo pagrindas.

Karalienė buvo išrinkta graži filipinietė. Reikia pripažinti, kad ji buvo graži ir maloni. Visi linki jai sėkmės ir laimės. Norima, kad ji pati būtų laiminga ir ji galėtų nešti laimę filipiniečiams.

Besekant viso pasaulio gražuolės rinkimus, man kilo klausimas, ar lietuviai turi galimybės kada nors matyti lietuvaite su Pasaulio gražuolės karūna? Jeigu jau tokia maža tautelė kaip Liuksemburgas galėjo pasiūsti savo gražuolę į Atėnus, tai kodėl lietuviai negali išrinkti pačią gražiausią jaunuoelę ir ten pasiūsti. Jeigu Kestutis susirado Birutę, tai mūsų tarpe turi būti ne tik neblogesni, bet ir gražesni moterų. Jei mažos tautelės ten siūndžia savo gražuoles, tai mes, trys milijonai mūsų, turime turėti iš ko pasirinkti ir turime pajėgti ją pasiūsti.

Gražuolės, pastebėjau, renka ir siūndžia tik laisvos tautos, o lietuviai yra pavergti. Kol mes Lietuvos neišlaisvinsime, tai gražuolių nerinksime ir į Atėnus nesišimsime.

Kad lietuvaitė galėtų dalyvauti Pasaulio Gražuolių konkurse, tai mes turime iškovoti Lietuvai laisvę. Čia daugumoje yra vyrų darbas. Kai Lietuva bus laisva, tai ir lietuvaitė bus Atėnuose.

Ar ji taps visa pasaulio karalaite, tai jau bus jos dalykas. Bet mūsų visų pareiga Lietuvai išlaisvinti ir pačią gražiausią ir gabią lietuvaitę pasiūsti į Atėnus.

PALAIDOJO KAZIMIERA F. PUTRĮ

Pirmadienio rytą Lietuvių Tautinėse Kapinėse buvo palaidotas prieš 97 metus žagarėje gimęs ir Cicerioje veikęs visą savo gyvenimą gyvenęs Kazimieras F. Putris.

Velionis, nenorėdamas tarnauti rusų caro kariuomenėje, kartu su kitais apylinkės vyrais, pabėgo iš Lietuvos ir atvažiavo į Ameriką. Jis nemokėjo kalbos, nepažino Amerikos gyvenimo sąlygų, bet jis gavo darbo ir pamažu čia įsitaisė. Putris pramoko angliskai ir gavo labiau mėgiamą darbą. Lietuvoje Kazimieras buvo pramokęs siuvėjo amato. Jis jau buvo geras siuvėjas, žagarės klebonijos kunigams jau siuvo drabužius, bet Amerikoje siuvėjo amatas jam nepatiko. Buvo nuobodus.

Pradžioje Kazimieras ilgus metus dirbo Kleino drabužių krautuvių, o vėliau dar ilgiau dirbo 12-tos gatvės krautuvių. Jis pardavinėjo vyriškus drabužius. Jeigu kurią eilutę reikėdavo geriau pritaikyti, tai Kazimieras mielai tą darbą atlikdavo. Jis buvo patenkintas, kai nupirktoji eilutė gražiai guldavė pirkėjui.

Kazimieras, užsidirbęs kiek pinigų, tuojau išrašė toje pačioje žagarėje sutiktą ir pamiltą Franciską Kigaitę. Ji čia atvažiavo, ją vedė vaikus išaugino ir visą gyvenimą gražiai gyveno. Visa Putrių šeima buvo nuvažiavusi į Lietuvą, kelis metus pagyveno ir vėl grįžo Amerikon.

Nemaniau, kad kas geresnį vyrą galėtų turėti, — pareiškė Putrienė. — Jis visą gyvenimą dirbo, manim ir vaikais rūpino, išligijo namą ir kuriame ramiai ir gražiai gyveno.

Putris buvo mėgiamas darbe, jį mėgo kaimynai, jis gražiai sugyveno su draugais.

Putris buvo socialistas. Socialistinės idėjos jam patiko dar Lietuvoje. Jis jau nenorėjo, tarnauti carui ir draugavo su kovotojais už Lietuvos laisvę. Jis buvo laisvų įsitikinimų žmogus. Sąžinės laisvė yra pats didžiausias žmogaus laisvės šaltinis.

Išlaisvinti ir pačią gražiausią ir gabią lietuvaitę pasiūsti į Atėnus.

šias žmogaus turtas, sakydavo jis pats netikėjo, bet jis nebuvo fanatikas ir neišmetinėjo tikintiesiems. Jis tikrai nenorėjo, kad kas jį prievartautų. Jis nenorėjo, kad kas jį verstų tikėti tuo, kuo jis netikėjo.

Putris išaugino ir išmokslino vaikus. Čikagiečiai gerai pažįsta piešėją ir savivaldybės tarnautoją Helen. Ne vienas yra pirkęs josios pieštus atvirukus ir vartęs josios iliustruotą Čikagos miškininkų laidžiamą žurnalą. Antroji jo duktė iškėjo už Joseph Kastl, kurio sūnus yra JAV laivyno aviacijos majoras.

Kazimieras Putris buvo geras naujienietis. Jis skaitė Naujienas nuo pirmo šio dienraščio puslapio. Jam patiko demokratinis socializmas ir Naujienų metodai. Putris atsilankydavo į kiekvieną Naujienų parengimą, kol jam sveikata leido. Jis atvažiudavo į Naujienų vakarus, koncertus ir ruošiamus piknikus. Tikslai paskutiniaisiais metais, kai susilpnėjusi širdis jį paguldė lovon, jis jau nepasirodydavo piknikuose. Bet visuo- daktė ir piknikus atvažiudavo jo dukterė ir žmona, kurios turėdavo jam papasakoti ką jos sutikdavo ir su kuo pasikalbėdavo.

Vance Šerminienė prisirinko didokas būrys giminių ir senų Putrių šeimos bičiulių. M. Gudelis pasakė atsisveikinimo kalbą, primindamas savo susitikimus piknikuose ir pas pačius Putrius.

Kazimierą Putrį palydėjo į kapus jo giminės ir draugai. Jis gražiai buvo palaidotas Lietuvių Tautinėse Kapinėse, Putrių sklype.

Korespondentas

SINGAPURAS. — Praeitą penktadienį čia buvo pakarta pirmoji moteris. Kinietė šokėja Mimi Wong Weng, 34 metų amžiaus, nuteista už jos rolę 1970 metų žmogžudystėje buvo nuteista mirties bausme pakorimu ir teismo sprendimas įvykdytas liepos 27 d. Jos apeliacija perėjo visas teismų instancijas, net Privy Council teismą Londone. Tai yra aukščiausioji teismo instancija visoje Britų Bendruomenėje.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE 2 YEAR MATURITY.

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo Indėliai Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Ištaigos pletuose klemas automobiliams pastatyti.

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogor, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 4441 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE: 254-4470

5 1/4%

Passbook Savings All accounts compounded daily — paid quarterly

7%

4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietės išpūdiakos potoje Lietuvoje apsilankius. 101 ps. Kaina \$1.00.

J. Jasminius, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gva kalba, gražiai išleista. 150 ps. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenoio vertimas. Gražus leidinys, 127 ps. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK vytauto bročiavimai, paliečiantys laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 ps. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanoms įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone MA 1-6108

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraštis kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
trims mėnesiams \$7.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$20.00	
pusei metų \$11.00	
trims mėnesiams \$7.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$20.00	
pusei metų \$11.00	
trims mėnesiams \$7.00	
vienam mėnesiui \$3.00	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, šeštadieniais, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

PRIEŠ 40 METŲ

Pasirodžius pirmiesiems sau lėšs spinduliams, 1933 m. liepos 15 d. New York'e į erdves pakilo oranžinės spalvos lėktuvas, kurio tikslas buvo nugalėti Atlantą ir oro keliu pasiekti laikinąją Lietuvos sostinę — Kauną. Lėktuvu skrido Lietuvos žemės sūnūs: Stepas Darius ir Stasys Girėnas. Tai buvo drąsus ir pilnas pavojų žygis. Laikui išskridami lietuvių tautai paliko savo testamentą.

TESTAMENTAS:

"Mes skrisime į Lietuvą. Lietuvių tauta laukia iš savo sūnų drąsių žygių. Reikia jos su-

kvietimą į Maskvą. Jeigu bent kuris kvilingas būtų pasipriešinęs Brežnevui politikai, tai jis nebūtų kvilingas. Jam nereikėtų važiuoti namo ir skelbti, kad jis jau daugiajam komunistinio krašto nevaldo. Su komunistų valdžia nesutinkantieji sovietų maršalai niekad nepasiekdavo savo naujos paskyrimo vietos. Jie būdavo suimami pakeičiami ir tyliai likviduojami. Panašiai būtų galėję būti pakeisti ir čekus, lenkus ir kitus valdantieji kvilingai. Sovietų valdžia kvilingais pasirinko tokius žmones, kurie bus paklusnūs. Rusų paskirti pavergtų tautų valdytojai turi klausyti Brežnevo.

Bet tas pats korespondento pranešimas kalba ir apie dabartinės Rusijos valdovams nemalonų dalyką. Tą nemalonų dalyką rusai stumia į šalį jau antri metai. Pradžioje jie nenorėjo kreipti dėmesio į jį, bet šandien jau leidžia pranešti jį iš pačios Rusijos. Tas rusams nemalonus dalykas šitaip skamba:

"Kai kurios Vakarų tautos yra priešingos skubioms konferencijoms nutarimams apie pagrindinį klausimą, kol nebus pakankamai išaiškintas ir išspręstas laisvesnis kitoje geležinės uždangos pusėje gyvenančių žmonių judėjimas ir minčių pasikeitimas. Sovietų blokas yra priešingas bet kokiam laisvesnio judėjimo klausimo svarstymui." (Chicago Tribune, 1973 m. rugpj. 1 d. 4 psl. 10tos dalies).

Sekretorius Rogers Helsinkyje priminė rusams, kad šis klausimas turės būti pirma išspręstas Vienos konferencijoje, jeigu norime eiti prie kitų taikos klausimų. Kada Amerikos atstovai pirmą kartą laisvo minčių pasikeitimo klausimą iškėlė Helsinkyje, tai daugeliui atrodė, jog tai nerimtas klausimas. Kam taika reikalinga, jeigu žmonės negali susisiekti, pasikeisti mintimis ir pasikeisti prekėmis? Kuriam galui reikalinga taika, jeigu prie gėdos sienos žmonės ir toliau bus šaudomi? Berlyno siena buvo reikalinga karui vesti. Rusai leido vokiečiams tą gėdos sieną pastatyti, kai ryžosi sustiprinti šaltąjį karą. Bet šandien Amerikon atvažiavęs Brežnevas paskelbė, kad jis šaltąjį karą baigė. Dabar jis nori prekybos. Jis žino, kad karo metu prekyba neįmanoma. Jis taip pat žino, kad sovietų valdžia karą laimėjo, bet taiką pralaimėjo. Visi kraštai po karo atsigavę, o rusai iki šios dienos nepajėgia atsigauti, nes jie visais atžvilgiais yra atsilikę. Jų pramonė yra atsilikusi, jų žmonės labai sunkiai verčiasi.

Brežnevas, bijodamas maisto, prižadėjo duoti žmonėms daugiau duonos. Sovietų Sąjunga nepajėgia pasigaminti pakankamai maisto. Brežnevas nori pirkti maistą Amerikoje, todėl jis ir prašo jam kreditų ir atnaujinti prekybą.

bet jei Nepūnas, ar galimas audrų Perėdas bus mums rūstus ir pastos kelis į Jaują. Lietuvą ir paauks Lietuvos pas save. Tu, Jaunoji Lietuva, turėsi pasirengti naujam žygiui, kad audringų vandenų dievai būtų patenkinti Tavo pastangomis, ryžtu ir nekvies- tam Tave į Didįjį Teismą. Lietuvos sūnų dvasia ir įkvėp- tas juos naujais žygiams.

Lituanicos pralaimėjimas ir nugalėjimas į Atlantą vandenyno gelmes tegul auklėja jaunųjų lietuvių atkaklumą ir ryžtą, kad sparnuotos lietuvis nugalėtų klasingąjį Atlantą Lietuvos garbei. Tad šį savo skridimą aukojame Tau, Jaunoji Lietuva. Tą didįjį bandymą pradedame tikėdamiesi Darius Stasys Girėnas.

Abu lakūnai, nors ir kilę iš Lietuvos, bet užaugę Amerikoje. Pirmojo pasaulinio karo metu Darius tarnavo Amerikos kariuomenėje iš kurios 1919 m. balandžio mėn. garbin- gai atleistas, grįžo į Ameriką pas savuosius. Čia pradeda organizuoti lietuvių legioną, kad Lietuvoje padėtų nelygioje ko- voje sunkiai kovojantiems lietuviams dėl savo laisvės.

1920 m. Darius, kaip savanoris kūrėjas, stoja į Lietuvos karo mokyklos ketvirtąjį lai- dą. Karo mokykloje teko susidurti su Darium ir šį eilęčių autoriumi. Nustebintas buvau- tu, kad Darius, išaugęs Ame- rikoje nors ir žemaitiška tar- me kalbėjo lietuviškai.

Baigęs Lietuvos karo mo- kyklą, Darius stoja Lietuvos karo aviacijos ir baigęs mo- kymą paskiriamas lakūnu tre- čiojo kovos eskadrilės ir da- lyvauja kovose su lenkais. Sa- vo motinai Darius rašė: Lietu- voje visi puikūs vyrai, dirbu- mokausi ir noriu būti naudin- gas Lietuvai. Savo draugams Amerikoje rašė: Mes visi di- džiojo, kad esame tikri Lietuvos sūnūs. S. Dariai ne- kuomet neturėjo nei darbo, nei naujų idėjų. Būdamas ka- ro aviacijoje, jis mato, kad ka- ro aviacijai labai reikalingi re- zervai. Darius vienas iš pirmų į pradeda organizuoti Lietu- vos Aero klubą, kad padėtų parengti karo aviacijai reikal- lingų rezervų. Darius ir kitų karo lakūnų pastangomis 1927 m. gegužės mėn. 1 d. Aero klub- as tampa realybe.

Darbo ir nenulstamos veik- los sūkurioje Darius įstringa- mintis iš New York'o į Kauną. Sumanymai įvykdyti Darius gauna iš karo aviacijos ner- botam laikui atostogas į žemę Ameriką. Amerikoje savo su-

manymai realizuoti pasikvie- čia talkininku Amerikos lakū- ną lietuvi Stasį Girėną. Abiem kyla klausimas kaip įsigyti lėk- tuvių lėšų Rengdami aviaci- jos dienas ir vesdami propa- gandą dėl skridimo reikalin- gumo, iš skridimo rėmėjų su- rinko 160.000 litų aukų. Už tuos pinigų nupirko vienspar- nį Berlanca tipo su vienu 220 a. j. motoru Wright firmos. Lėktuve įtaisė keturis bakus benziniui sparnuose ir du ba- kus liemenyje. Tačiau pavo- jui atsiradus, tuos bakus gali- ma buvo ištuštinti per vieną minutę, kad tokiu būdu lėk- tuvas galėtų kurti taiką laikytis virš vandens. Apskaičiuota, kad į bakus reikės pripildyti 2040 galonų benzino ir 80 kvortų alyvos. Pakrautas lėktuvas ga- li sverti ne daugiau kaip 3205 kg. Viską atlikus, lėktuvas ne- darytas oranžine spalva ir pa- vadintas Lituanica.

Skridimą visiškai parengus, atsiveikiniui Darius parašė P. Jurgėlai labai jautrų laišką, kuri tariau esant naudinga pa- skelbti ir Naujienų skaityto- jams.

"Mielas tautieči, rašo Darius. Dažnai atsimink, kad Litua- nicos skridimas ženklina tau- tai kelią per klūtis į Lietuvos laimę. Kelk galvą ir širdį aukš- tyn ir klausykis, kaip Litua- nicos propeleris dūgia Jauno- sios Lietuvos sūnams ir duk- terims. Tegul tas užsėsys būna kiekvieno lietuvių išgirstas. Tegul jis gaivina ir stiprina lietuvių širdyje ir kelia juos žygių padangėn."

Lituanica turėjo pasiekti Kauną liepos 17 d. maždaug pietų metu. Tačiau tą pačią dieną apie pietus lietuvių tau- tą nusiaubė neapsakomas skaus- mas. Gauta žinia, kad prie Lietuvos, Rytprūsijoje, prie Soldino miestelio žuvo Litua- nica ir jos lakūnai.

Vokiečių įstaigos, gavusios žinią apie Lituanicos likimą, įvykio vieton pasiuntė specia- lią tyrimo komisiją. Iš Lietu- vos taip pat atvyko įvykio vie- tyje specialioji komisija. Be to, paskiriami Lietuvos piliečiams vokiečiai neturėdė vykti į Sol- dino. Svarbiausiu nelaimingo įvykio liudininku buvo miškė- nio pakrastyje kiek aukščiau iškilusi nulaužta pušaitė. Toje vietoje nukritusi Lituanica po- savo laužų palaidojo abu lakū- nus. Netoli įvykio vietos gy- venantieji vokiečiai pasakojo, kad jie girdėjo lėktuvo motoro ūžesį ir matė numetant žemėn šviečiamą raketą. Praslinkus

trumpam laikui, vėl pamatė žibintant panašią raketą. Lie- tuvos komisijos atstovai manė kad Lituanicos lėktuvo moto- ras buvo bepradėdas šlubuoti ir todėl buvo metamos raketos, ieškant tinkamos vietos nusi- leisti. Jeigu Lituanica būtų praskridusi toliau, atseit, ato- kiau nuo nulaužtos pušies, atrodo, kad būtų išvengta tos didžiulės nelaimės. Nesant tinkamo apsvietimo, naktį at- skirti miškelį nuo žaliuojan- čios pievos gana sunku. Aukš- čio rodyklė irgi gali būti ne vi- sai tiksli ir visai natūralu, kad praskridus nuo New Yorko iki Soldino altimetras gali rodyti ne visai tiksliai.

Dariaus ir Girėno tragiškos mirties proga liepos mėn. 17 d. noriu priminti šauliams, kad Darius buvo šaulys ir dalyva- vo Klaidėdos atvadavime.

Bevartydamas Naujienų pus- lapius aptikau paskelbtus ke- lis straipsnius: "Ko trūksta mūsų jaunimui". Atsakymas būtų lyg ir labai trumpas. Lie- tuvių jaunimui trūksta Dariaus ir Girėno testamente išreikštos dvasios, kuri perduodama iš kartos į kartą. Kai lietuvių jaunimo širdyse atsirast senes- niųjų ūkų įkvėpta Dariaus Girėno dvasia, jaunimo pro- blemos savaime išsprendės.

J. KRYGERIS

CHICAGO. — Pasižymėjęs negrų organizavimu kun. Jesse Jackson, organizacijos Opera- tion PUSH (Push reiškia žmo- nių sąjunga žmonijai gelbėti) prezidentas, Chicagoje vyks- tančioje PUSH konvencijoje pranešė apie naujai įsteigtą "Koaliciją už Darbus ir Eko- nominių Teisingumą", į kurią įsijungusios daugiau kaip 25 darbo, civilinių teisių ir reli- ginių organizacijų. Koalicijos tikslus "baigti nedarbą" kylan- čias maisto kainas ir kitas ekon- omines problemas". Eilėje kitų organizacijų į šią koalici- ją įstojusios ir kelios darbo uni- jos, jų tarpe UEW (Jungtinė elektros darbininkų unija), Amalgamated Clothing Wor- kers (stovyklų darbininkai), Amalgamated Meat Cutters (mėsiniųkai) ir UAW (United Auto Workers).

MANTAS AUKSTUOLIS

NERIJOS "STEBUKLAS"

1. Klaipėdos krašte buvo tiek laisvanešij, kad jie kasdien išnešiodavo laiškus po visą kraštą. Tokiu būdu įteikti kvietimus buvo lengva įvykdyti.

Ta proga aš paprasčiau karininką, kad jis įkalbėtų savo viršininkus padaryti pa- tikriną Klaipėdos pulko įguloj, ar jis yra pasirošęs, reikalui esant, užimti poziciją kovai ir per kiek laiko pulkas tai galėtų at- likti?

Aš buvau tikras, kad šiame pulke, o gal ir kituose, tinkamo kariško pasiruo- šimo nebuvo.

Karininkas padėjo už greitą mobili- zacijos planą išvyko į Kauną.

Gal po savaitės jis vėl pas mane atvyko ir papasakojo, kad patikrinus Klaipėdos pulko kariško parengties būvį, rasta di- delė netvarka. Beveik nė vienas lauko te- lefonas neveikė, išvykus į kovą ryšiams sudaryti ir t. t.

Jis skubėjo su komisija, su kuria buvo atvykęs iš generalinio štabo.

Nėra abejonės, kad ir kituose pulkuose nebuvo geriau. Tai vadovybės kaltė. Pir- miausia štabo viršininko, kuris užot nuolatot tikrinęs pulkus ir daręs su jais dažnus bandymus užimti vieną ar kitą vie-

tovę, žiūrėjo į tai pro pirštus ir nesirūpino, kad pulkai būtų nuolat parengties būvyje. Taip turėtų būti prižiūrima ir lavinama ka- riuomenė. O ypač tada, kai iš visų pusių yra karo pavojus. Bet vietoj to štabo virši- ninkas Raštikis rašydavo straipsnius, kad jo alga mažesnė, negu Kauno miesto bur- mistro. Nuo to laiko Raštikis nustojo tau- tos pagarbos ir pasitikėjimo. Ir aš nenue- stebau, kad jis nuvykęs į Maskvą, kai bu- vo sprendžiama būti ar žūti, užuot gynes tautos reikalus, kaip naivus žurnalistas žiopsėjo į Kremliaus odines kėdes, kurias jis pats savo atsiminimuose aprašė. Tad ir nenustabu, kad toks generolas posėdyje pas prezidentą balsavo ginklų nesipriešinti prieš bolševikų invaziją. Paprastas dūkų partizanais būtų garbingiau, drąsiau ir kil- niau pasielgęs...

KOVOK!

Nors Klaipėdos krašte mes turėjom sa- vo gubernatorių, komendantą ir pulko įgu- lą, bet vokiečiai, nuolat drąsinami hite- rininkų iš Vokietijos, vis darėsi įžulesni ir kiekviena proga žeminamai kalbėjo apie mūsų tautą ir valdžią.

Su keliais savo artimaisiais sugalvojau įsteigti slapta organizaciją (šį sumany- mą davė vienas karininkas J. J., mano drau- gas), kurią pavadinome: Lietuvos Paju- rio Kovotojai. Su šūkiu: Kovok! Keista buvo ta organizacija. Mes neturėjom nė vieno ginklo, bet su ja daug ką galėjom

pakreipti mūsų pusėn. Pavyzdžiui direk- torijos pirmininkas Schreiberis, smarkus vokiečių, kiekviena proga neigiamai atsi- liepdavo apie Lietuvą. Mes jam parašėm slapta laišką, kad jo elgsena nesiderina su Lietuvai priklausiančio krašto interesais ir, jeigu jis nenustos taip netinkamai elgtis, jis sulauks bausmės. Po kelių dienų jis viešai pr vokiečių laikraščius pasiteisino, kad jis esąs lojalus Lietuvos interesams ir vėliau viešai daugiau mūsų tautos ir va- ldičios nebežeminio.

Kitas atsitikimas buvo su vietiniu kle- bonu — krašto lietuviu. Jis kiekvieną ka- rą bažnyčioje per pamokslus neigiamai kal- bėjo apie lietuvių, juos peikdamas ir žemi- mindamas. Jis irgi gavo slapta ir griežtą įspėjimą: kad jeigu jis nenustos niekinti Lietuvos, bus išvežtas į jūrą ir paskandin- tas... Matyt, nujausdamas, kad jo orga- nizacijai ir aš buvau, atėjo teisintis ir ma- no akivaizdų mėgino lietuviams daryti priekaištus. Mes žiauriai susikirtom. Aš jam, tiesiai žiūrėdamas į akis, pasakiau: — Jūs elgiatės ne taip, kaip žmogus prūsų kilmės, bet kaip išsigimęs kryžiuo- čius pataikūnas, kuris žemina mūsų protė- vius ir tuo pats save. Taip nedera lietuviui — prūsų elgtis.

Jis nurimo, nulenkę galvą ir kiek pa- laukęs išėjo. Ir ką gi? Jis daugiau nebe- žeminio lietuvių bažnyčioje per pamokslus... Pramąsiau! Tas vargšas kryžiuočių nudvasintas prūsas. Atrodė neįsivaizduo-

jamai keistas ir nenormalus. Jo stotas bu- vo linktelėjęs, lyg jį slėgtų nematomas svoris. Visa jo būtybė lyg buvo padalyta į tris dalis, kurios viena kitos neapkenė ir viena nuo kitos ketino nutilti. Čia jis mė- gino lietuvių peikti, čia jo sąmonė jam sakė, kad jis neteisus — nes jis ir pats yra lietuvis. Čia vėl materialinis apskaičiavi- mas jam kildėjo, kad geriau palikti kle- bonu ir pataikauti vokiečiams. Jis blaškė- si, drebojo ir pats nežinojo, ką sako. Bet kilmės mažai kibirkštėlė dar nebuvo visai užgesusi. Jeigu jis tik būtų galėjęs pasi- justi laisvas ir būti tikras, kad kryžiuočių palikuonys materialiai jam nereikalingi ir kad jam negresia iš jų pusės pavojus, jis būtų tapęs kitas žmogus. Tam reikėjo kitų sąlygų. Reikėjo jėgos, kuri būtų užgniau- žusi kryžiuočių įkalta krikščionių dvasinės inkvizicijos baimę, ugnina, kardu ir auk- su... Kas labai keista; šis klebonas buvo labai panašus į kunigą Dogilį.

Dažnai prisimindamas tą nukamuotą žmogų, kuris buvo lyg pamišėlių rankomis suglamžytas, aš visuomet svarsčiau, kokia jėga galėtų tokius dvasinius vergus išva- duoti?... O yra tokia jėga!

PASKUTINĖ LIETUVIŲ JAUNIMO ŠVENTĖ KLAIPĖDOJ

Jau Mironui pirmininkaujant, buvo surušta lietuvių jaunimo sporto šventė Klaipėdoje. Mergaitės tautiniais rūbais, jaunaliuvalai uniformuoti nepaprastai

gražiai derinosi. Sportininkų pasirody- mas ir bendri mergaičių ir berniukų tau- tiniai šokiai buvo atlikti puikiais. Net ir pradžios mokyklų jaunikliai visus ža- vėjo.

Deja, visų nuotaika jau buvo prislegta. Mat buvo juntama artėjanti Hitleriokr- žiuotiška letena. Netoliese esamoji vokie- čių turnyro vietoj įžūlūs vokiečiai, neva darydami pratimus, tyčia visą laiką šaudė, kai vyko mūsų sporto šventė, ir kažkaip visi jautėsi nejaukiai. Bet tai buvo mūsų vyriausybės kaltė, nedrąsa ir sąvės neger- bimas. Galima buvo tuos vokiečių šau- dymo pratimus tą dieną uždrausti.

Aš priėjęs prie Mirono, norėjau pasidi- džuoti Klaipėdos jaunimo gerai paruošta sporto švente, tariau:

— Matote, pone pirmininke, kokia pui- ki sporto šventė lietuvių jaunimo Klaipė- joje. — O jis atsakė:

— Mūsų sporto šventės metu vokiečiai šaudė.

Aš rimtai pažiūrėjau į Mironą ir pasa- kliau:

— Jeigu aš būčiau šiuo metu Lietuvos vyriausybės pirmininku, tai jie neša- dytų...

Su šiais žodžiais mūsų basikalbėjimas nenutrūko.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite "NAUJIENAS"

LB MARQUETTE PARKO APYLINKĖJE

Dabartinė LB Marquette Parko apylinkės valdyba įdarbina darbuotojus, kurie atliks darbus, susijusius su parko apylinkės valdymu.

Kovo 1 d. buvo išbuvo apylinkės valdybos pirmininko F. Valinsko perimtas turtas. Pasigėsta sąrašų, kurie buvo reikalingi JAV LB Tarybos ir PLB Seimo rinkimams. Dėl to valdyba skubėjo tokius sąrašus sudaryti, juos laiku įteikdama Apylinkės Rinkimų Komisijai. Darbas buvo sunkus, nes ne taip jau lengva išsluobuoti kartoteką atrinkti. Čia labai stipriai pasidarbavo A. Ušelis ir St. Grigaravičius.

Artėjo mokslo metų pabaiga. Valdyba tarėsi su apylinkės ribose veikiančiomis lietuviškomis mokslo įstaigomis. Susitarė nupirkti Kristijono Donelaičio mokyklos abiturientams K. Ališausko knygą "Kovos dėl Lietuvos Nepriklausomybės". Marquette Parko Lituanistinė mokykla nupirko poeto K. Bradūno "Donelaičio kapas". Kad nereikėtų per daug imti pinigų iš kasos, pirm. J. Vaičiūnas surinko pinigų knygai "Kovos dėl Lietuvos Nepriklausomybės" lietuvių. Pasitarus su kun. Trakiu, "Tėviškės" parapijos klebonu, paaiškėjo, kad jų sekmadieninė mokykla paramos nereikia. Tačiau valdyba rudenį skirs tam tikrą pinigų sumą į jų parapijos sekmadieninei mokyklai, ir Montessori Vaikų Namams.

I veiklos planą įrašytas Kalantos ir kitų susideginusių minėjimas per Rudžių Radijo Forumą buvo įvykdytas. Suorganizavo valdybos vicepir. Jūrātė Jasaitis, dalyvavo Emilijos Pakšaitės kanklininkės ir B. Pakštas su ragu. Marquette Parko lietuvių šventovėje buvo suorganizuotos specialios pamaldos.

Kada valdyba pamatė, kad niekas neruošia didesnio susideginusių minėjimo (Kalantos, Stonio, Andriuskevičiaus), pasikvietė tulkon LB Gage Parko apylinkę su I. Stončiene ir parskubomis, per vieną savaitę, buvo suorganizuotas visai čikagiečiai minėjimas su pamaldomis Jaunimo Centre, sutraukęs pilną salę žmonių.

LB Tarybos ir PLB Seimo rinkimuose, būstinėje, valdybos nariai rinko solidarumo įnašus.

Genocido paroda, mieliai priartas parapijos klebonui kun. A. Zakarauskui, buvo įstatyta birželinių įvykių proga. Birželių įvykių minėjimas buvo ruošiamas kartu su Čikagos Lietuvių Taryba, tačiau vykdantį darbą buvo vykdomi atskirai: minėjimas Jaunimo Centre organizuotas Tarybos, o paroda LB Marquette Parko Apylinkės Valdybos.

Genocido Paroda buvo tik trumpai paminėta vietinėje amerikiečių spaudoje, nors buvo nusiję platesni aprašymai su nuotraukomis. Tuo buvo pasirūpinusi Jūrātė Jasaitytė.

Daug amerikiečių apie parodą sužinojo iš parapijos biuletenio. Klebonas A. Zakarauskas sudėjo biuletenin abiem kalbomis ilgesnius pranešimus. Parodą aplankė apie 850 žmonių, jų tarpe apie 300 amerikiečių, kurie buvo supažindinti su lietuvių tautos tragedija ir su komunizmo grėsme apskritai. Labai stipriai Genocido Parodos reikalą rėmė parapijos asistentas kan. Vac. Zakarauskas, visur, kiek galėdamas, pagelbėdamas.

Šiandien valdyba plečia savo darbus. Valdybos atstovai (J. Vaičiūnas, pirm., Gr. Giedraitienė, K. Januška ir A. Ušelis) lankėsi pas parapijos kleboną A. Zakarauską ir susitarė, kad šalia stiebo parapijos kieme, kur progomis yra įskabinama šio krašto vėliava, bus pastatytas kitas stiebas, kuriame plevėsuos lietuviška trispalvė.

Su klebonu valdyba nuo pat pradžių labai gerai bendradarbiauja, lietuviškuose reikaluose randa jį pritarimą.

Savaime suprantama, stiebo statymo išlaidas apmokės LB Marquette Parko Apylinkės valdyba. Išlaidos didelės, dar šandien sunku pasakyti, kiek tas kainuotų, bet valdyba savo kasoje tiek pinigų neturės. Teks prašyti pagalbos iš lietuvių, kuriems lietuviška vėliava turėtų rūpėti.

Valdyba paskyrė \$150 sportininkų išvykai Europon.

Paskutiniame priešatostoginiame valdybos posėdyje dalyvavo pirm. J. Vaičiūnas pakvietęs gen. M. Rėklaitis. Jis prašė, jog vyresnio amžiaus pensininkai lietuvių dažnai nežino, kad gali gauti papildomospiniginės paramos. Jis, Rėklaitis, tuo gali pasirūpinti. Reikėtų prie apylinkės valdybos sudaryti socialinių reikalų komisiją, kuri registruotų apylinkėje gyvenančius pensininkus lietuvius, kuriems pagalba reikalinga.

Valdyba ketina tokią komisiją suformuoti iš seniųjų, solidarumo įnašų rinkėjų, kurių paskirtis būtų ir tokius vyresnio amžiaus asmenis, suregistruoti. O tuo tarpu visais reikalais prašoma kreiptis: M. Rėklaitis, tel. 778-2858.

Valdybai prieš akis stovi dar vienas darbas: rugpjūčio 25 dieną Union Pier ruošiamas rudeninis pobūvis lietuvių salėje (Petrausko). Gros Stelmoko orkestras, bus gera vakarienė, atsisveikinimai ir kita. Tokiu būdu sudaroma proga atostogauti ir jų svečiams, neįskiriant nė nuolatinių gyventojų, dar prieš rudenį gražiai praleisti šeštadienio vakarą ir kartu paremti rengėjų, nes pelnas numatomas lietuviškojo švietimo reikalams.

Tragiškiniai informacijos reikalams A. Stakėnas. I jo vietą bus pakviestas kitas valdybos narys iš šalies, ne kandidatas, nes kandidatų nėra.

Tenka palinkėti Marquette Parko LB Apylinkės Valdybai, gražiai ir energingai pradėjusiems darbus, ir toliau nenuleisti rankų, stiprinti darbus ir pavyzdžiais lietuviškumą savo apylinkėje. *Stebėtojas*

Rugsėjo 4 dieną Lietuvių Namuose, Union Pier, Mich. ruošiamas linksmavakaris. Šokiams gros A. Stelmoko orkestras. Pajvarinimui sutiko padainuoti kelis savo kūrinėlius Dr. Juozas Briedis. Kviečia visus Juozas Bacevičius, Lietuvių Respublikonių Sąjungos Marquette Parko Apygardos pirmininkas. (Pr.)

Venecuelos Lietuvių Draugija rengia gegužinę rugpjūčio 5 d. 12 val. p. p. Kay's sode, buvusioj Liepos sodyboje, prieš Lietuvių Tautines kapines. Šokiams gros puikus orkestras, veiks baras ir bus įvairūs lietuviškas maistas. Prašome visus atsilankyti ir praleisti laiką gamtoje. Kviečia valdyba (Pr.)

Atrodo, kad du darbininkai kelia sunkų stiklą, bet taip nėra. Stiklius Paul Plank stengiasi padėti į vietą labai gero stiklo veidrodį, kuris gerai viską rodo. Geram veidrodžiui reikalingas labai geras stiklas, o vėliau tenka stiklą paleisti į suldytą šviną. Švinas papildomai stiklas išlaiko nepaprastai įviesu paviršiu.

SKELBIMAS

Kovų dėl Lietuvos nepriklausomybės II tomo reikalai.

I tomas, kuris apėmė lietuvių kovas su bolševikais ir bermontininkais, yra jau atspausdintas ir baigiamas platinti. II tomas apims kovas su lenkais. Rašo prof. dr. Antanas Rukša, 89 Augsburg, Landmarkstr. 12, West Germany.

Prašome jį remti literatūra, dokumentais, atsiminimais apie kovas su lenkais. Daug literatūros, atsiminimų, laišku ir t. t., kas tik buvo surasta yra pasiūsta dr. A. Rukšai. Žinių niekada nebus per daug, jeigu ir kiti kovų dėl Lietuvos nepriklausomybės dalyviai prisidės. Prašoma tai skubiai atlikti. Nuo paramos priklaus greitesnis II tomo išleidimas.

Kazys Ališauskas
Čikaga, 1973 VII 20.

Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų Draugija š. m. rugpjūčio mėn. 11 d., šeštadienį, 7 val. vakaro, Petronės svetainėje, 4500 So. Talman, šaukia visuotinę narių susirinkimą. Dr. Jos Valdyba.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJENAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Prof. Vaclovo Biržiškos
SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA
Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai minkštos viršeliuose parduodami už \$4.90, o kietuose viršeliuose už \$6.00.
Abi knygos gausite, jei pinigų pasiusite tokiu adresu:
NAUJENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje
CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA
Aleks Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 ps. Kaina \$9.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.
Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugia, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamiški ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.
Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order.
AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIOS
vardu ir pasiūsti:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
MAINTENANCE MAN
Person having experience with mechanical punch presses. Electrical and general plant maintenance. Day shift. Good starting rate. O. T. and Ben including profit sharing.
PARKVIEW MEADOW
4923 W. Armitage.
COIL WINDERS — AUTOMATIC
Experienced only. Apply:
1729 N. Winchester Ave.
ALBERTO TRANSFORMER CO.
Call 772-7777

PLASTICS
Top pay. Part or full. Extrusion easy sheet operators. Helpers 2nd and 3rd shift. Fabricator setup man — simple fixtures vac. form, die cut.
829-6668

BENCH MACHINISTS
SHEET METAL WORKER
5 year experience. Able to read and lay-out from Blue prints parts for medium size machinery.
Clybourn-Damen area.
Phone
W. C. BURKHARDT
528-3401
An Equal Opportunity Employer.

MACHINE ASSEMBLERS
5 year experience. Work from Blue prints on medium size machinery.
Clybourn-Damen area.
Phone
W. C. BURKHARDT
528-3401
An Equal Opportunity Employer.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia
GAL FRIDAY
A "New" growing electronics firm on Near South Side is looking for a talented young lady to handle their tracing and claims function plus various other duties in credit department. Typing, shorthand necessary. Call Ernie Wollter, 376-9660.

— Experienced —
SEWING MACHINE OPERATORS
1240 N. Homan Ave.
3rd Floor
Tel.: 235-6436

RENTING IN GENERAL
Nuomos
BRIGHTON PARKE išnuomojamas 2 kambarių butas su baldais pastogėje už 25 dol. per savaitę.
Tel. 247-5262.

Lopo 1,500 metų plyšį
VATIKANO MIESTAS. — Nuo praeito gegužės mėnesio 3 iki 10 dienos Vatikane viešėjo oficialus koptų krikščionių patriarchas Aleksandrijos vyskupas Aleksandris Shenouda III. Paskutinis popiežiaus ir patriarcho susitikimas buvo prieš pusantro tūkstančio metų ir po to įvyko skilimas. Koptų krikščionių bažnyčia dabar turinti apie 4 milijonus narių.
Dabar įvykusiame Pauliaus VI ir Shenoudos susitikime, kurs truko apie 2 valandas, dalyvavo — iš Apaštalo sosto kardinolas Winnebrendis ir prelatas Moeller: iš koptų bažnyčios pusės dalyvavo 17 narių.
Sekanciją dieną patriarchas Shenouda III dalyvavo pontifikalinės mišios, laikytose šv. Petro bazilikoje, kur popiežius Paulius įteikė patriarchui koptų bažnyčios šventojo Atanazo relikvijas. Mišios baigtos popiežiaus ir patriarcho bendru palaiminimu.
Skilimas tarp Romos katalikų ir koptų katalikų įvyko 5 šimtmečiuje 451 metais), tuojau po Kalcedonijoje įvykusio bažnyčios susirinkimo. Skilimo priežastis buvo ta, kad nepavyko susitarti dėl Kristaus prigimties, kiek jis yra dievas ir kiek žmogus.

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.
HOME INSURANCE
Call: Frank Zapalis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

The Iron Curtain Isn't soundproof.
She can't come to you for the truth, but you can reach her. Radio Free Europe does get the truth through.
Write to Radio Free Europe, Box 1968, Mt. Vernon, N.Y.
Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.

REAL ESTATE
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAIS IR ŽEMAIMS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISŲ RUSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGYS
FIRESIDE REALTY —
Tel. 585-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2446 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 64th ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4665 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-3930

A. G. AUTO REPAIRERS
Čia automobiliai išvarginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai. Prityrusių darbininkų. Kai nos nebrangios.
3518-54 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 774-5288
Anicetas Garbačiūnas, sav.

NAMŲ REMONTAS
PRIEMAMA KAINA
Irenoliu ir taisau kambarius, vonias, virtuves. Atlieku cemento darbus: saligavimas, laiptus ir t. t.
ZIGMAS
Tel.: 778-0838 ar 651-9625

DĖMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability draudimas.
Kreipis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapalis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

The Iron Curtain Isn't soundproof.
She can't come to you for the truth, but you can reach her. Radio Free Europe does get the truth through.
Write to Radio Free Europe, Box 1968, Mt. Vernon, N.Y.
Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.

BUTŲ NUOMAVIMAS. IVAIRŲ DRAUDIMŲ NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARPARDAVIMAS.
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

NERA ABEJONIŲ
1 1/2 AUKSTO mūras du butai — 5 1/2 ir 4 kambariai. Kabinetai virtuvės. Modernios vonios. Karpetai. Gazu šildymas. Alum. langai. Geležinė tvora. Garažas. Tik keli blokai nuo parko. \$17,000.

MIELAM Beverly Shores. pora bloku nuo kranto ir buvusio Leonardo kavinės. mūras ant 65' sklypo. Du butai po 4 kambarius. Centralinis gazu šildymas. Nuomos \$300 kas mėnesį. Taksai \$356 už 1973 m. Kaina \$21,750.

8 KAMBARIŲ REZIDENCIJA apie 16 m. Didelei šeimai. Liukso namas. Evergreen Parko ribose. \$36,600.
LIUKSUS 2 BUTŲ mūras — arti 71-mos ir Mozart. Karpetai. Daug erazių priedų. Garažas. Įrengtas beismantas. \$41,900.

ARTI 52-TROS ir CALIFORNIA. Didelis, geras 5 kambarių medinis su garžu. \$18,000.
6 KAMBARIŲ OCTAGON. Įrengtas su visais beismantas. Apie 50' lotas. Garažas. Arti mūro. \$23,000.

4 BUTŲ MŪRAS Marquette Parko riboje. Naujas gazu šildymas. Naujas garažas. Ekstra platus lotas. — \$38,000.
6 BUTŲ 15 M. MŪRAS. Apie \$12,000 natamu. Maži-taksi. I pietus nuo Talman banko. \$81,000.

BARGENAS. 2 aukštų apartamentinis mūras. Prie parko. Apie \$16,000 natamu. Naujai sutvarkytas beismantas. Vertas \$68,000 ir daugiau.
PALIKIMO MŪRAS stieba \$4,000 nuomos. Naujas gazu šildymas. Mūro garažas. Kaina \$18,000.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.
Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

7 M. MŪRINIS 3 butu ir 2 bižio palatub. Kiekvienas vienetas atskirai šildomas ir šaldomas. Gražiai įrengtas sklypas. \$9,420 pajamų i metus. Išlaidos — mokesčiai, vanduo ir andraudra. Investavimas duoda virš 10% pelno.
MŪRINIS BUNGALOW 5 kambarių, 2 miegamieji, 1 vonia, 1 virtuvė, 1 gyvenamasis kambarys. Gražiai aptvertas kiemas. 65-ta ir Maplewood.

SMATTIS REALTY
2951 W. 63rd ST. (Prie Sacramento)
Tel. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60608. Tel.: VI 7-4447

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisome auto motor, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

PLEASE!
Only you can prevent forest fires

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2787
Dobilas pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, coleriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI
Poetija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar krakvštavimai. Naujienose galima gauti šių perlu ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:
1. N. Butkienė, VASYKŲ PASAKOS, 32 ps., tselba 6. Pasakos ir DIVY-NUKES, 34 ps., su 8 alykymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos. spalvotais viršeliais. kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŽOKLADINIS KIŠKELIS, pasaka mažiesiems. Jūrātės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 ps., gražus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apysakaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičius iliustruota, 130 ps., \$1.80.
5. Maironis JAUNOJI LIETUVA, poema, 118 ps., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytolių s-gos premijuoja knyga. Joje originalūs ansakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stančikaitės iliustracijos, 188 ps., kaina 2 dol.
7. Juozas Švaistas, JAUNUS PENKTEKUS, apysakaitės, knio pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svaitonių ir žvgy. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 ps., leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos poemai Iliustuoti padavimais, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemai-čiai bendravo su savo dievais. 54 ps., \$1.00.
Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuoti vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukšty.

NAUJENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608